

ΧΛΟΗ ΑΚΡΙΘΑΚΗ & ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Η Χλόη Ακριθάκη και ο Φίλιππος Τσιτσόπουλος, είναι δύο καλλιτέχνες που δεν συναντιούνται για πρώτη φορά στον ίδιο εκθεσιακό χώρο, αφού το 2021, συνεκθέταν σε μία πολύ διαφορετική διατομική στην Γκαλερί CASK στην Λάρισα. Σε αυτή την νέα τους έκθεση στην Γκαλερί 7 στην Αθήνα με τίτλο "It ain't even late in the day anymore. It's night", έχουν συρράψει τις προσωπικές τους μυθιστορίες, με τέτοιο τρόπο που συντείνουν σε ένα κοινό αφήγημα-διεθνών προδιαγραφών- έχοντας ακριβή παρακαταθήκη η Χλόη το Βερολίνο που μεγάλωσε και έζησε και εξακολουθεί να έχει δεσμούς και την Πράγα που ζει και εργάζεται, σε αντιστοιχία με τον Φίλιππο που ζει και εργάζεται μεταξύ Μαδρίτης και Λονδίνου. Στην συνέντευξη που ακολουθεί ξετυλίγουν το νήμα του έργου τους, με κεντρικό άξονα το νήμα που τους ενώνει...

Της Έφης Μιχάλαρου

Φωτο: Πορτρέτων: Αρχαία Καλλιτεχνών

Χλόη Ακριθάκη

Έχοντας δει την προηγούμενη έκθεσή σας στην Γκαλερί Cask στην Λάρισα το 2021, διαπιστώνουμε ότι αυτή στην Γκαλερί 7, είναι εντελώς διαφορετική. Πως ξεκίνησε η ιδέα της έκθεσης, τι σας ενώνει και τι σας διαφοροποιεί σε αυτό το concept?

Οι δύο εκθέσεις είναι πράγματι πολύ διαφορετικές. Στη γκαλερί Cask στη Λάρισα είχαμε παρουσιάσει και οι δύο έργα σε χαρτί, ενώ σε αυτή την έκθεση συνδυάζουμε βίντεο, φωτογραφία και διαφορετικά υλικά όπως μάρμαρο και φως. Και στις δύο εκθέσεις τα έργα συνθέτουν μία αρμονική αντίστιξη της σχέσης δυο δημοφιλών θεμάτων της καλλιτεχνικής δημιουργίας του πορτρέτου και του τοπίου. Το έργο και των δυό μας είναι βαθιά ανθρωποκεντρικό, ακόμη και στα έργα μου, αφού η παρουσία του ανθρώπου υπονοείται μέσα από την απουσία... Η έκθεση "***It ain't even late in the day anymore- It's night***" ξεκινάει ή τελειώνει μπορούμε να πούμε με ένα γράμμα από τον Τένεσι Γουίλιαμς το οποίο ουσιαστικά μας μιλάει για την αλλαγή των πραγμάτων, την αλλαγή των εποχών και το πόσο οι άνθρωποι μερικές φορές βρίσκονται μετέωροι μέσα σ' αυτό το χρόνο. Η χρονική διάρκεια της έκθεσης καθορίζεται τόσο από την διάρκεια του

μονόπρακτου όσο και από τα έργα μου, στα οποία φαίνεται καθαρά ιδέα ότι παγώνει η εικόνα και ουσιαστικά παγώνει κάτι το οποίο πρόκειται να λιώσει.

Οι φωτογραφίες με την χιονισμένη Αθήνα είναι μία ξεχωριστή σειρά για πολλούς λόγους. Γιατί επιλέξατε το μάρμαρο για να την αποτυπώσετε? Τι αντιπροσωπεύει για σας ένα τόσο εύθραυστο, επικίνδυνο και εν τέλη δύσκολο υλικό?

Τα πάρκα και τα μνημεία που βρίσκονται διάσπαρτα μέσα στο Αθηναϊκό αστικό τοπίο, προσφέροντάς μου γενναιόδωρα θραύσματα μαρμάρων από γκρεμισμένα κτίρια και νεκροταφεία αναδεικνύουν μια παράλληλη πραγματικότητα. Έχοντας κατά νου την παγκόσμια περιβαλλοντική κρίση, σκέφτομαι εντόνως πως η πρακτική της ανακύκλωσης των υλικών, στην προκειμένη περίπτωση το μάρμαρο, είναι μία επιτακτική ανάγκη. Στα έργα αυτά, το πρόσκαιρο χιόνι της πόλης, το οποίο δείχνει με τρόπο υπόγειο το εφήμερο της ανθρώπινης ύπαρξης, διατηρείται πάνω στη διαχρονικότητα του μαρμάρου, στοιχείου της τελευταίας μας κατοικίας και αναπόσπαστο μέρος του πολιτισμού μας. Το χιόνι ουσιαστικά δημιουργεί μία απόλυτη και άμεση σχέση με τη φύση. Η φύση με αυτό το πρόσωπο το κρύο από μάρμαρο που τίποτα δεν μπορεί να το ταραξει η οποία μένει ατάραχη ακόμα και όταν ολόκληρη η ανθρώπινη φυλή εξαφανιστεί.

Παρατηρούμε ότι επιλέγετε διαφορετικά μεγέθη έργων, που όμως συνυπάρχουν αρμονικά στον ίδιο τοίχο, αυτή είναι η νέα τάση που είδαμε έντονα στο εξωτερικό, ποιο αφήγημα όμως, προσπαθείτε εσείς να διηγηθείτε στον θεατή μέσα από αυτή την διαδρομή?

Τα διαφορετικά μεγέθη προκύπτουν από την ανάγκη να χρησιμοποιήσω υλικά που ήδη υπάρχουν. Πεταμένα, σπασμένα κομμάτια και πλάκες μαρμάρου και όνυχα, σε διάφορα σχήματα και χρώματα, το κάθε κομμάτι είναι από μόνο του μία μικρή ιστορία. Η φωτογραφία μπλέκει το χθες με το σήμερα. Οι κρύσταλλοι του χιονιού μπερδεύονται με αυτούς του μαρμάρου. Διάσπαρτα θραύσματα χρόνου και παγωμένες στιγμές σε μία διαδρομή από το φως στο σκοτάδι και πίσω.

Φεύγοντας από την έκθεση, όχι μόνον από το θέμα, το στήσιμο, αλλά και τον μεταξύ σας διάλογο όπου το λευκό με το μαύρο εμπεριέχουν και εμπεριέχονται, είναι από αυτές τις φορές που νιώθεις την ικανοποίηση ότι βρέθηκες στην Αθήνα μπροστά σε μία διεθνών προδιαγραφών έκθεση. Σκέφτεστε να την μεταφέρετε και στο εξωτερικό?

Θα μπορούσε να μεταφερθεί η κεντρική ιδέα. Δηλαδή τα υλικά αυτά να αλλάξουν και να γίνουν τα υλικά που θα βρούμε εκεί, στην χώρα που θα αποφασίσουμε να ταξιδέψουμε, οπότε το μάρμαρο θα είναι διαφορετικό ή μπορεί να μην είναι μάρμαρο. Πάντως η ιδέα της πέτρας, η σχέση του μαύρου με το άσπρο, η σχέση του σκληρού και του εύθραυστου, του κρύου με το ζεστό, του υλικού και του χρονικού θραύσματος θα εξακολουθεί να είναι ίδια.

Φίλιππος Τσιστόπουλος

Σας έχουμε συνηθίσει σε performances και οι φωτογραφίες σας είναι πολύ διαφορετικές. Μοιάζουν απόκοσμες, ποιητικές και καθόλου συναφείς με τις performances. Πως προέκυψαν?

Ακριβώς, οι φωτογραφίες είναι διαφορετικές, απόκοσμες, οι πιο πολλές, σχεδόν όλες, είναι μια μεγάλη σειρά από οπτικό υλικό που έχω περισυλλέξει κατά την διάρκεια των χρόνων, έχω ένα database όλων αυτών των υλικών με τα οποία συνθέτω αυτού του τύπου τις εικόνες που έχουν βάση ένα σκαν προσώπου (δικού μου) στο οποίο προσθέτω και αφαιρώ, αλλοιώνω και διαφοροποιώ. Αυτά τα πορτρέτα τα θεωρώ ως ζωγραφική επειδή ουσιαστικά δουλεύω τα πίξελ με τον ίδιο τρόπο όπως δούλευα το λάδι μέχρι όπου χάνονται, διαλύονται, αποκτούν ρευστότητα... Είναι ένα πρότζεκτ που συνεχίζω ακόμη και σήμερα και ουσιαστικά μου δημιουργεί αυτό που έλεγα πάντα και ονομάζεται η τρέλα της εικόνας ή αλλιώς το σύνδρομο Στένταλ.

Στις φωτογραφίες σας, επιλέγετε μαύρο φόντο, όλα διαδραματίζονται στην σκιά και το όριο δύο κόσμων: μεταξύ υλικού και άυλου. Γνωρίζοντας ότι έχετε ζήσει πολλά χρόνια στην Ισπανία, μοιάζει ν' ακουμπάνε στο όριο ζωγράφων όπως ο Velasquez, πόσο σας έχουν επηρεάσει και γιατί εσείς επιλέγεται το μαύρο?

Επειδή είχα δουλέψει για παρά πολλά χρόνια στο Prado, όπου έκανα τα εκπαιδευτικά προγράμματα και περφορμανς, πάντα είχα τη δυνατότητα να δω τα μεγάλα έργα του μουσείου και πέρα από τις ώρες λειτουργίας του. Αυτό με επηρέασε πολύ και για πολλά χρόνια, στα έργα που έφτιαχνα παράλληλα με τις περφορμανς. Αποφάσισα ότι δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ίδια γλώσσα οι περφορμανς με τις σπουδές του πορτρέτου για μάσκες φτιαγμένες με πίξελ όπου το έργο αναδύεται από το απύθμενο μαύρο. Όπως αυτό που ονομάζουμε Chiaroscuro και είναι το στοιχείο που συναντάμε σε όλους τους ζωγράφους εκείνης της εποχής, Jose de Rivera, Murillo, Velasquez, Goya.

Το βίντεό σας είναι βαθιά συγκινητικό, ενώ υπάρχουν σημεία που το παίξιμό σας, αγγίζει το Σαιξπηρικό θέατρο. Ζώντας τόσα χρόνια στο Λονδίνο είναι φυσικό επακόλουθο, πόσο εύκολο όμως είναι να συνυπάρξετε στο όριο δύο κόσμων και πολλαπλών ρόλων?

Στα θεατρικά έργα που είχα τη τύχη να παρατηρήσω στο Λονδίνο και στην Μαδρίτη, είδα και γνώρισα παρά πολύ καλούς Σαιξπηρικούς ηθοποιούς. Με ενδιέφερε παρά πολύ

το πως αποδομούν το ρόλο τους, πως ξεχνάνε τον Σαίξπηρ για να απαγγείλουν Σαίξπηρ ή το πως ξεχνάνε την αμερικανική ηθογραφία του Τενεσί Ουίλλιαμς για να διείσδυση μέσα της ο Σαίξπηρ.

Η αλήθεια είναι ότι όσον αφορά τα βίντεο, είμαι από τους πιο δύσκολους θεατές. Τα βίντεο που έχουν καταφέρει να με συγκινήσουν όλα αυτά τα χρόνια είναι ελάχιστα. Το δικό σας πραγματικά με άγγιξε βαθιά, έχοντας μάλιστα δει πληθώρα στο Jeu de Raume και στο Le Bal στο Παρίσι τόσα χρόνια, κι αναρωτιόμουν μια και η έκθεσή σας είναι διεθνών προδιαγραφών, αν σκέφτεστε να την μεταφέρεται και στο εξωτερικό?

Στο Λονδίνο έψαχνα στις παμπ να ακούσω τους ανθρώπους. Με πιο τρόπο εκφράζονται, ποια είναι η κινησιολογία τους, για να πάρω στοιχεία για την περφόρμανς και το θέατρο και με πιο τρόπο αυτά τα στοιχεία θα με βοηθήσουν να προσεγγίσω ένα ρόλο. Δεδομένου ότι είναι σχεδόν αδύνατο να πλησιάσεις έναν τραγικό χαρακτήρα όλες αυτές οι πληροφορίες/σημειώσεις μου ήταν ένα database που λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο όπως η συλλογή εικόνων στη σειρά από τα πορτρέτα μου. Απαντώντας και στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης σου Έφη, σίγουρα θα μπορούσε να μεταφερθεί η κεντρική ιδέα. Τα υλικά μπορούν να αλλάξουν και να γίνουν τα υλικά που θα βρούμε εκεί, στην χώρα που θα αποφασίσουμε να ταξιδέψουμε, οπότε το μάρμαρο θα είναι διαφορετικό, αλλά πάντως η ιδέα της πέτρας η σχέση του άσπρου- μαύρου, η σχέση του σκληρού και του εύθραυστου του κρύου και του ζεστού, του υλικού και του χρονικού θραύσματος θα εξακολουθούν να είναι ίδια.

Πρώτη Δημοσίευση 27/1/2023
www.dreamideamachine.com
© Έφη Μιχάλαρου